

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ

На сьогодні, коли глобалізація все глибше вкорінюється в усі сфери підприємницької діяльності, питання результативної зовнішньоекономічної діяльності організацій набувають особливого значення. Для багатьох суб'єктів господарювання ЗЕД стає не просто засобом реалізації товарів поза межами національного ринку, а й ключовим компонентом стратегії. Це зумовлено тим, що глобалізаційні процеси відкривають перед компаніями як нові можливості, так і ряд викликів, які вимагають негайного реагування.

Один з ключових аспектів покращення ЗЕД полягає у розробці дієвої стратегії розвитку підприємства в умовах нестабільного зовнішнього середовища. Стратегічне спрямування на гнучкість і швидку адаптацію до змін міжнародних ринків є важливою передумовою для досягнення стійкості підприємства [1, с. 130]. Зокрема, актуальним є посилення уваги до аналізу зовнішніх ризиків, що супроводжують міжнародну діяльність: валютних, політичних, логістичних. Наприклад, підприємства, котрі здійснюють постачання на ринки ЄС, повинні брати до уваги як коливання курсу євро, так і зміну регуляторної політики Єврокомісії щодо імпорту з третіх країн.

Значну увагу підприємства також зосереджують на цифровізації ЗЕД. В сучасних умовах бізнес активно впроваджує автоматизовані інформаційні системи, що дозволяють оптимізувати процеси управління ЗЕД. Цифрові технології забезпечують суттєве зменшення трансакційних витрат, прискорення документообігу, спрощення процедур митного оформлення та посилення контролю за логістичними операціями [2, с. 56]. На практиці це виглядає як впровадження електронного документообігу при укладанні контрактів, використання хмарних сервісів для зберігання інформації про міжнародні угоди та застосування блокчейн-технологій для захисту комерційної інформації.

Наступним важливим напрямом є розвиток ефективної зовнішньоторговельної політики підприємства. В умовах глобалізації підприємства мусять орієнтуватися на багаторівневий підхід до розвитку ЗЕД, який передбачає диверсифікацію ринків збуту, розширення партнерських зв'язків та інтеграцію в міжнародні бізнес-мережі[3]. Так, окремі українські підприємства у відповідь на ризики, зумовлені скороченням обсягів торгівлі з ринками росії, активізували співпрацю з

країнами Європейського Союзу та Азії, зокрема Польщею, Німеччиною, Китаєм, Туреччиною.

Варто також зауважити, що сьогодні ключовою конкурентною перевагою у ЗЕД стає швидкість та якість логістики. Інтеграція диджитал-рішень у логістичні процеси дозволяє не лише оптимізувати витрати підприємств на транспортування продукції, але й забезпечує прозорість та контроль над усіма етапами міжнародного постачання. Наприклад, застосування систем GPS-моніторингу та електронних трекінг-платформ дозволяє підприємствам відстежувати переміщення товарів у режимі реального часу, що є особливо важливим для скорочення ризиків затримок на митниці або порушення договірних строків поставок.

Слід наголосити, що в умовах глобалізації значно зростають вимоги до якості управління персоналом підприємств, які здійснюють ЗЕД. Співробітники повинні володіти знаннями щодо специфіки міжнародного права, митного законодавства різних країн, сучасних логістичних практик та міжкультурної комунікації. Інвестиції в підвищення кваліфікації персоналу в сфері ЗЕД сприяють зміцненню позицій на зовнішніх ринках.

Крім того, сучасні тенденції розвитку ЗЕД передбачають обов'язкову орієнтацію на принципи сталого розвитку. Підприємства повинні приділяти увагу питанням екологічної безпеки, енергоефективності, корпоративної соціальної відповідальності, адже дотримання таких стандартів є важливою умовою доступу до партнерства з міжнародними компаніями.

Таким чином, удосконалення ЗЕД підприємств в умовах глобалізації є багатоплановим завданням, що охоплює як внутрішні аспекти управління підприємством, так і його взаємодію із зовнішнім середовищем. Реалізація заходів у напрямках цифрової трансформації, стратегічного планування, інтеграції в міжнародні ринки, оптимізації логістики та підвищення компетентності персоналу створює передумови для успішної діяльності підприємств на світовій арені.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Yurchenko, O. (2024). Management of foreign economic activities of ukrainian enterprises under current conditions: opportunities and perspectives. Herald of kyiv institute of business and technology, 50(1), p.126-134. <https://doi.org/10.37203/kibit.2024.50.11>
2. Кінзерська, Н. (2024). Роль цифрових технологій у вдосконаленні обліку та контролю зовнішньоекономічної діяльності підприємств торгівлі. Економіка та суспільство, (69). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-69-56>
3. Петелицький М. (2024). Концептуальні підходи до формування зовнішньоторговельної політики в умовах глобалізації. Академічні візії, (37). <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1487>